

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

The PEOPLE'S VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 160 Claremont St., Toronto 8, Ontario
Authorized as Second Class Mail, Post Office Department, Ottawa
and for Payment of Postage in Cash

Kaina 10 ct.

Nr. 1

Penktadienis, Sausio (January) 3, 1964, Toronto, Ontario

M E T A I XXXIII

L. Johnson ir L. Erhard Eksploruosią Naujas Idėjas Įsitempimo Sumažinimui

AUSTIN. — Prezidentas Lyndon B. Johnson ir Vakarų Vokietijos kancleris Ludwig Erhard pasiekė asmeninio susipratimo ir pasižadėję eksploruoti visas progas ir idėjas dėl Rytų ir Vakarų įsitempimo sumažinimo. Jie tarėsi net dvi dienas.

Tiesa, kancleris Erhard pakartojo, kad jokių naujų žygių nebuvo numatyta jo pasikalbėjime su prezidentu Johnson. Taipgi jis pabrėžė, kad jie nesutiks su pasiūlymais, kurie užfiksuotų dabartinę padėtį — abiejų Vokietijų "status quo". Bet prezidentas ir kancleris sutikę "eksploruoti visas progas dėl pagerinimo Rytų ir Vakarų santykių, sumažinimo įsitempimo ir praplėtimo taikos perspektyvų."

Jie taip pat išreiškė viltį, kad jų pastangos susilauks konstruktyvaus atsiliepimo iš Tarybų Sąjungos pusės. Erhardas sutikęs būti lankstesniu Tarybų Sąjungos atžvilgiu.

Kancleris Erhard, atrodo, bus lankstesnis politikierius, negu kad buvo Adenaueras. Kita, gyvenimas taip pat reikalauja naujo požiūrio į tarptautinius santykius.

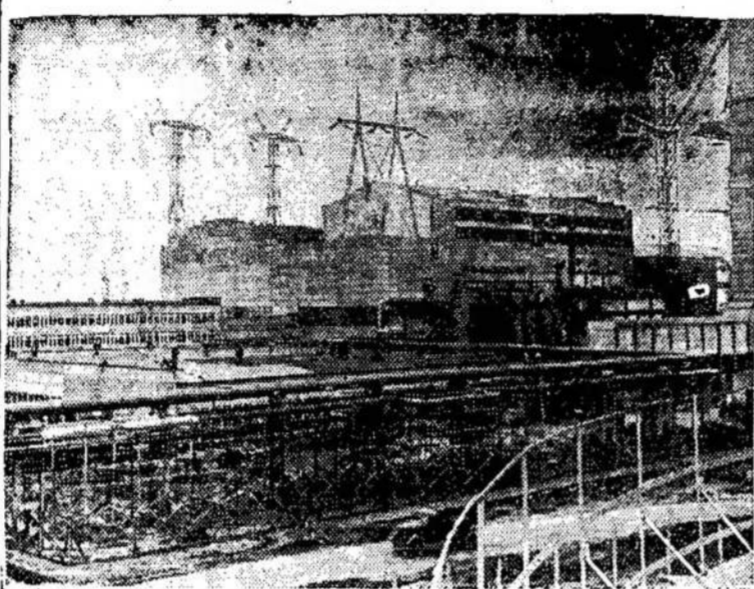
Vakarų Vokietija, kaip matyti, užims vis svarbesnę vietą Vakarų fronte. Britanija traukiasi į užpakalį.

Erhardas ir Johnsonas susitarė dažniau susitikti ir pasitarti dienos klausimais. Tai reiškia, kad Jungtinės Valstijos ir Vakarų Vokietija vaidins didesnę rolę Vakarų bloke.

Stebėtojai, kurie seka naujų lyderių pirmus žingsnius, reiškia opinią, kad nauji vyriausybų lyderiai žiūri į gyvenimą praktiškiau ir galima tikėtis liberališkesnės politikos. Tai turi daug reikšmės taikos atžvilgiu. 1964 metais, kaip atrodo, galima tikėtis didesnio tarptautinio įsitempimo atoslūgio, gražesnio sugyvenimo ir produktyvesnio darbo likvidavimui taiką drumstančių taškų pasaulyje.

MANILA. — Filipinų prezidentas Masapagal turės pasitarimą su Indonezijos prezidentu Sukarno Malazijos klausimu.

Abi šalys priešingos Malazijos įsteigimui ir, matyti, ruošiasi kovoti prieš ją ir toliau.

Elektrėnuose pramoninę srovę davė Lietuvos VRE antrasis energetinis blokas. Jo galingumas — 150 tūkstančių kilovatų. Dabar abu blokai yra 3,5 karto galingesni už visą Kauno HES. Nuotraukoje: Lietuvos VRE šiandien.

Brazilija Perima Aliejų Savo Žinion

RIO DE JANEIRO. — Brazilijos vyriausybė perima valstybės kontrolėn aliejaus importą. Aliejaus reikalus tvarkys valstybinė kompanija ir specialioji vyriausybės taryba.

Beveik 93 procentai aliejaus Brazilijon atplaukdavo iš JAV ir Britanijos aliejaus kompanijų šaltinių Venezueloj ir Vidurryčiuose.

Manoma, kad dabar Brazilija pirkis daugiau aliejaus Tarybų Sąjungoje. Brazilija ir Tarybų Sąjunga sudarė prekybinę sutartį.

Brazilija perima savo žinion ir aliejaus valymo įmones, kurios priklausė amerikiečiams ir britams.

Popiežius Taip Pat už Tautų Taikų Sambūvį

VATIKANAS. — Išvakarėse švenčių popiežius Povilas VI kreipėsi į pasaulio tautas siekti tikros taikos, tautų sambūvio per sulaikymą ir sumažinimą ginklavimosi varžybų, per pasitikėjimą Jungtinėmis Tautomis.

Be to, popiežius ragina tautas ginčijamas tarptautines problemas spręsti taikių derybų keliu, siekiant susitarimo. Popiežius pasisakė ir prieš nacionalų šovinizmą.

Planavo Bombarduoti Havaną iš Orlaivių

MIAMI. — JAV autoritetai suėmė Kubos antikomunistų pabėgėlių laivą su bombomis. Dr. Orlando Bosch, Kastro vyriausybės priešų galva, sako, kad tos bombos buvo gabamos į slaptą bazę Karibėjuose, kur būtų buvusios pakrautos į orlaivius. Du orlaiviai būtų bombardavę Havanos miestą.

Bombos būtų buvusios numestos į Revoliucijos Plaza, laike premjero Kastro prakalbos minint Kubos revoliucijos penkių metų sukaktį sausio 2 d. Buvę 12 bombų, po šešias kiekvienam orlaiviui. Aštuonias bombas pavykė įmesti į vandenį, bet likusias sučiupė Jungtinių Valstijų patruliai.

JAV mūto direktorius Cardoza sako, kad buvo sučiuptas ir kitas Kubos pabėgėlių laivas su bombomis ir detonatoriais, priklausęs kitai pabėgėlių grupei.

MAO TSE-TUNGUI SUKAKO 70 METŲ

PEIČING. — Kinijos komunistų lyderiui Mao Tse-tungui sukako 70 metų amžiaus. Ryšium su jo sukaktuvėmis, jį sveikino daugelio šalių lyderiai.

Tarybų Sąjungos komunistų vadovybė su Chruščiovu priėmė savo sveikinimą linki jam geros sveikatos ir daugelio metų.

Politinis Krizis Graikijoje Eina Vis Blogyn ir Blogyn

rinkimus. Jis gavo pasitikėjimą parlamente, bet su kairesniųjų parama. O jis visai nenori, kad kairieji palaikytų jį.

Cannelopoulos siūlo sudaryti koalicinę vyriausybę, bet

ATENAI. — Graikijos vyriausybė įkrito į dar didesnį krizį namie, kai tuo tarpu ji turi didelę bėdą išlaikymui solidaus fronto konflikte tarp turkų ir graikų Kipro saloje. Karalius Paul kreipėsi į politinius Graikijos lyderius susitarti ir išspręsti vidujinius ginčus, bet atrodo, kad abi pusės nelinkusios nusileisti.

Graikijos krizis paeina iš to,

Nenori Duoti Laisvę Vakariniam Berlynui

BERLYNAS. — Vakarinio Berlyno žmonės spiria savo vyriausybę, kad sudarytų sutartį su Rytinio Berlyno vyriausybe dėl leidimų lankytis pas gimines ir po sausio 5, bet atsiran-da kliūčių.

Pirmoj vietoj, Britanijos, Francijos ir Amerikos autoritetai bijo, kad tokiu būdu gali būti padaryta daug žalos jų prestižui. Jie nori, kad be jų sutikimo nebūtų jokio susitarimo.

Sakoma, kad jie labai susirūpinę net dėl to, jog Vakarinio Berlyno autoritetai pasiuntė protestą Rytinio Berlyno autoritetams neatsiklausę sąjungininkų. (Rytinio Berlyno pasienio policija pašovė vieną jaunuolį, bandant perlipti per sieną.)

SUGRIUVO DAR JAUNA RODEZIJOS FEDERACIJA

SALISBURY. — Britų kolonistai buvo sulipdę federaciją iš dviejų Rodezijų (šiaurinės ir pietinės) ir Nyasalando. Ji išgyveno 10 metų. Dabar ji išsiskirsto į tris dalis.

Federacija apėmė 486,942 ketvirtines mylias ir turėjo 9,250,000 gyventojų, daugumoje negrų. Afrikiečiai sudarė 8,000,000.

Pietinėj Rodezijoje, kur valdžią sudaro baltųjų mažuma (apie 300,000), baltieji pradeda baugintis, kad gali prisileisti netekti galios.

kad nei viena partija nesudaro daugumos. Premjeras Papanandreou rezignavo ir pareikalavo, kad karalius paskelbtų naujus premjeras atsisako nuo koalicinės vyriausybės.

Tuo tarpu padėtis Kipro saloje gana įtempta. Turkija koncentruoja savo jėgas. Britai siunčia savo jėgas. Turkija kaltina britus, būk jų orlaiviai pažeidę sieną Viduržemyje. Britai turi porą militarinių bazių Kipre. Turkija teigia, kad graikai užmušė Kipre kelis šimtus turkų.

Ginkluotas susikirtimas Kipre prasidėjo ryšium su prezidento Makarios užmoju pakeisti konstituciją. Turkai, kurie yra mažumoj, teigia, kad graikai nori susiaurinti turkų teises.

Turkijoje ir Graikijoje vyksta didelės demonstracijos. Vienai palaiko turkus, o kiti graikus. Teigiama, kad Turkija turi paruošusi militarines jėgas invazijai, kad apgynus turkų teises. Jos orlaiviai skraidą virš Kipro salos.

Britanija siūlo įsteigti neutralią zoną tarp turkų ir graikų Nikosijoje. Čia atskrido komandanto sekretorius Sandys. Jis įsakė britų kareiviams elgtis taip, kaip jiems atrodys geriau, kad pastojus kelią susikirtimams.

Kambodija Grumuoja Sutartimi su Kinija

PHNOM PENH. — Kambodijos galva, princas Norodom Sihanouk, pareiškė, kad Kambodija atsisakys nuo neutralumo ir pasirašys apsigynimo sutartį su Kinija, jeigu Vakarai negarantuos Kambodijai neutralumo.

Jis taipgi sakė, kad Kinija žada duoti Kambodijai nemažai ginklų dėl apsigynimo.

Princas Sihanouk kaltina Jungtines Valstijas. "Amerikos imperialistai mano", sako jis, "kad mes negalėsime būti nepriklausomi, jeigu nepriimsime JAV kontrolės mūsų tautiniame gyvenime".

Kalbėdamas į 10,000 žmonių, princas pasakė: "Mūsų likimas priklauso nuo Kinijos Liaudies Respublikos, kuri pasiryžusi palaikyti mus".

Kaip Eina LB Vajus

Laikė praėjus savaitės gauta 6 naujos prenumeratos ir \$107.25 aukų. Lyginant su pirmesniais atsiliepimais, tai matoma dėl švenčių eigos kiek silpnėjo vėjus pravedimo reikalai, bet ne visur. Vajininkas F. Gutauskas iš Revelstoke, B. C., rašo: "Nors lietuvių kolonija Revelstoke miestelyje labai maža, vos trys šeimos, bet Kalėdų švenčių proga mes visi susirinkę atnaujinome savo prenumeratas ir sulig išgailės paaukojome dėl L. Balso". Jie suaukojo ir prisiuntė \$20.00 aukų, kas yra graži rekordas iš tos vietovės. Kas kiek aukojo bus paminėta vėliau.

Vajininkų eilę papildė edmontonietis vajininkas R. Kiaušinis. Pirmiau atsiliepė Port Arthuro, Brooklyno, Baltimorės, Red Lake, Waterburio, Tillsonburgo, Windsoro ir Toronto vajininkai gražiai papildė pirmesnius vėjus veiklos rezultatus.

Toronto vajininkų priešakyje įsitvirtina J. Valunas su savo nuosirdžiuoju talkininku F. Bočiūliu. Jie turi 869 punktus, o Daukantas 713 punktų. Vajininkui A. Daukantui pradėjo ryžtingai talkininkauti pirmesnių vėjų čempionas J. Valaitis.

Tarp rajoninėse lenktynėse pirmas rajonas su montrealiečiais vis laikosi pirmoje vietoje. Antro ir ketvirtą rajoną draugai aukų kvotų išpildyme jau pradėję labai reikiamą kaupimą, bet su naujų prenumeratų kvotų išpildymu dar vis skaudžiai atsilieka. Trečio rajono draugai irgi jau artėja prie aukų kvotos išpildymo ir padarė gražią pradžią su naujomis prenumeratomis. Iš trečiame rajone sukeltų \$295.50 aukų, nuo Port Arthuro draugų yra gauta \$208.50. Nuo Red Lake draugų gauta \$38.00 aukų. Šių vietovių vajininkai prisiuntė ir po vieną naują prenumeratą. Šį priminimą darau, kad kai kas nelinkėtų slėptis už daug pasidarbavusių ir pasiukojančių draugų pečių.

Iki gruodžio 30 d. iš rajonų gauta sekančiai:

Iš pirmo rajono 21 nauja prenumerata ir \$881.10 aukų.

Iš antro rajono 22 naujos prenumeratos ir \$1,782.95 aukų.

Iš trečio rajono 2 naujos prenumeratos ir \$295.50 aukų.

Iš ketvirtą rajono 1 nauja

prenumerata ir \$187.50 aukų.

Iš JAV 15 naujų prenumeratų ir \$797.90 aukų. Iš Skotijos \$3.00 aukų.

Bendrai laike šio vėjus jau gauta 61 nauja prenumerata ir \$3,947.95 aukų.

Vajininkai dabar turi punktų sekančiai:

Toronto vajininkai	3,212
Montrealo vajininkai	2,771
Windsoro vajininkai	741
Hamiltono vajininkai	601
Por Arthuro vajininkai	541
Čikagos vaj.	354
Vancouverio vaj.	351
Londono vaj.	298
Tillsonburgo vaj.	285
Brooklyno vaj.	276
So. Bostono vaj.	272
Miami vaj.	215
St. Petersburgo vaj.	200
Rochesterio vaj.	184
Waterburio vaj.	110
Red Lake vaj.	110
Sudburio vaj.	106
Baltimorės vaj.	97
Edmontono vaj.	30

Ir 28 kitų vietovių vajininkai turintieji po mažiau kaip šimtą punktų, kurių skaičius nepasikeitė, čia nekartojami.

Pakartotinai primename, kad LB vėjus pasibaigia sausio 15 d., o visos vėjus atskaitos ypatingai iš lenktyniuojančių vajininkų turi pasiekti LB raštinę iki sausio 18 d.

Duodant spaudon šią vėjus apžvalgą gavome gražius atsiliepimus su vėjus veiklos rezultatais nuo M. Vidruk iš Winnipeg; J. Brazdžiaus iš Sudburio ir V. Kaluškos iš Lethbridge. Jų atsiliepimai papildys šios savaitės vėjus rezultatus.

Visiems vajininkams ir bendrai LB draugams-ėms primename, kad dar trūksta 14 naujų prenumeratų iki būtinios kvotos išpildymo. Labai ir labai prašome dėti visas galimas pastangas gauti ar kam nors užrašyti naujų prenumeratų, nes tai pats būtinausias reikalas dėl Liaudies Balso gyvavimo.

K. Kilikevičius

Kas Kaip Remia Liaudies Balsa

J. Lesevičius, Montreal, prisiuntė penkias naujas prenumeratas, kelioliką atnaujintų ir \$28.50 surinktų aukų. Auksio: B. Juraitis \$6.50; Anthony ir B. S. po \$6.00; K. Zvirblis \$5.00; Dypukas \$3.00; E. Bu-

da \$1.00; U. D. ir A. B. po 50 c. Taipgi nuo montrealiečių kolektyvo \$73.00 aukų.

J. Valaitis, Toronto, pridavė atnaujintų prenumeratų ir švenčių proga pasveikinimų paskelbti.

G. Kodis, Windsor, Ont., prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir nuo N. Lakaitis \$1.00 aukų.

A. Čepeliauskas, Natal, B. C., prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir nuo A. Jaksčio ir savęs po \$1.00 aukų.

M. Friberg, Chicago, prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir nuo S. V. 50 c. aukų.

S. F. Smith, Los Angeles, Cal., prisiuntė keletą atnaujintų prenumeratų ir \$30.00 surinktų aukų. Auksio: S. F. Smith ir J. P. \$20.00; C. Pečiūlis \$3.00; G. A. Bernotai \$2.00; A. Grigaitienė, L. Peters ir A. Marcenkienė po \$1.00 ir keturi skaitytiniai po 50 c.

J. Dereškevičius, Timmins, Ont., vėl prisiuntė keletą atnaujintų prenumeratų ir \$8.00 surinktų aukų. Auksio: P. Zuikis \$6.50 ir J. Dereškevičius \$1.50.

W. Labunas, St. Leonard, Que., atsinaujino sau ir į Lietuvą prenumeratą ir paaukojo \$2.50.

P. Gavėnas, Tillsonburg, Ont., prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir nuo L. Russell \$1.00 aukų.

A. Puzara, London, Ont., atsinaujino sau ir dvi prenumeratas į Lietuvą.

J. E. Urbanavičiai, Verdun, minėdami savo 25 metų vedybinę sukaktį ir reikšdami padėką pokylio ruošėjams bei juos apdovanojusiems, paaukojo LB paramai \$25.00.

M. Bieliniai, ottawiečiai, dabar atostogaujantieji Kalifornijoje, prisiuntė \$4.90 aukų.

Geo. Zebrys, Cleveland, Ont., prisiuntė nuo spaudos paramai parengimo \$20.00 aukų.

J. Morkunas, Toronto, pridavė atnaujintų prenumeratų ir nuo V. Ramanausko \$1.00 aukų.

J. Valūnas, Toronto, pridavė keletą atnaujintų prenumeratų, švenčių proga pasveikinimų paskelbti ir \$31.50 surinktų aukų. Auksio: J. N. Berškiai \$20.00; E. Jarienė \$4.00; A. Lapata \$3.50; M. Litviniuk \$3.00 ir Vaičiūlienė \$1.00.

A. Daukantas, Toronto, pridavė naują ir atnaujintų prenumeratų ir \$11.00 surinktų aukų. Auksio: Ph. Linertas ir M. G. po \$5.00 ir A. Kulikauskas \$1.00.

P. Kisieliene, Montreal, prisiuntė mokestį už pasveikinimų paskelbimus, atnaujintų prenumeratų ir nuo K. Čekaičio \$2.00 aukų.

J. Valaitis, Toronto, užrašė naują prenumeratą.

J. Legas, Port Arthur, Ont., prisiuntė naują ir atnaujintų prenumeratų ir dar \$38.50 surinktų aukų. Auksio: A. Ivaška \$20.00, A. Maleckas \$16.00 ir A. Menkeliūnas \$2.50.

M. Deedas, Red Lake, Ont., užrašė naują ir keturias atnaujino į Lietuvą ir prisiuntė nuo

C. Yore \$2.00 aukų.

S. Ragauskas, Toronto, pridavė atnaujintą prenumeratą ir nuo S. Skudos \$1.00 aukų.

F. Damidovich, No. Aurora, Ill., prisiuntė \$2.00 aukų.

R. Kiaušinis, Edmonton, Alta., prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir nuo W. Radziūno ir savęs po \$3.00 aukų.

J. Stira, Simcoe, Ont., prisiuntė \$3.00 aukų.

V. Bunkus, Jamaica, N. Y., prisiuntė keletą atnaujintų prenumeratų ir dar \$4.50 surinktų aukų. Auksio: V. Guris \$2.00; Juozas Senasis \$1.50 ir V. Ch. 50 c.

J. Makštelė, Willow River, B. C., atsinaujindamas prenumeratą paaukojo \$6.00.

V. Ramanauskas, Toronto, pridavė nuo Vizitoriaus \$6.00 aukų.

P. Gavėnas, Tillsonburg, Ont., prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir nuo Draugo \$1.00 aukų.

J. Valaitis, Toronto, pridavė atnaujintų prenumeratų.

J. Legas, Port Arthur, Ont., vėl prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir nuo W. Kurecko ir A. Zalubos po \$6.00 aukų.

J. Valūnas, Toronto, pridavė tris naujas prenumeratas užrašytas M. Masiokienės į Lietuvą ir dar keletą atnaujintų bei \$9.50 surinktų aukų. Auksio: A. Savickienė \$4.00; Ch. Povilaitis \$2.00 ir O. Gaučys \$1.50.

M. Strižauskienė, Bridgeport, Conn., prisiuntė keletą atnaujintų prenumeratų ir \$8.75 surinktų aukų. Auksio: K. Yen-

kellunas ir J. Strižauskas po \$2.50; M. Svinkunienė \$2.00 ir I. Ablažienė \$1.75.

V. Strazevičius, Toronto, paaukojo \$7.00.

J. A. Užurnariai, Windsor, Ont., prisiuntė paminėjimą paskelbti.

Patys atsinaujindami prenumeratas paaukojo:

M. Kleiza, St. Calixte, Que., \$1.00;

F. Puleikis, Lakeside, Mich., 50 c.;

K. Songaila, Welland, Ont., \$2.00;

W. Crich, Vancouver, B. C., \$1.00;

B. M. Minetai, Coldwater, Ont., \$6.00.

Visiems už pasidarbavimą ir aukas širdingai ačiū.

Administracija

TRAUKIASI NUO LAUDIES KOVOTOJŲ

SAIGON. — Vyriausybės jėgos apleidžia fortus Mekong deltoje, kur labai tvirtai veikia liaudies partizanai.

Partizanų veiklos padidėjimas pastatė vyriausybės jėgas keblion padėtin.

Tuo tarpu Kambodijos užsienio reikalų ministras kalbina Pietinį Vietnamą tapti neutralia valstybe.

BOGOTA. — Colombijoje šįmet Kalėdos laikomos "ramiausiomis". Palyginus su kitais metais, tai šįmet per kalėdas užsimušė tik 26 žmonės. Daugiausia užsimušę girti važiuodami automašinomis.

Dėl Siuntinių į Tarybų Lietuvą

ir kitas Tarybų Sąjungos Respublikas

UKRAINSKA KNYHA

Primam persiuntimui gatavai sudarytus siuntinius tik iš naujų drabužių, medžiagos, avalynės, maisto ir kitko.

Suteikia Patogiausį ir Greičiausį Patarnavimą Muitas ir kitos persiuntimo išlaidos apmokamos per mūsų firmą ir gavėjui nieko nebereikia primokėti.

Ukrainska Knyha centras ir skyriai randasi:

TORONTE: — 962 Bloor St. W.

WINNIPEG: — 613 Selkirk Ave.

EDMONTONE: — 10803 — 95 St.

VANKUVERYJE: — 2643 E. Hastings St.

Toronto įstaigoje turime gerą pasirinkimą įvairių medžiagų, drabužių, avalynės bei odos dėl siuntinių.

Toronto įstaiga atdara kas dieną nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais ir pirmadieniais uždaryta. Rašant mums laiškus, prašome rašyti anglų kalba.

Centrinė raštinė

Ukrainska Knyha

962 BLOOR ST. W. — TORONTO 4, ONT.

Telefonas: LE. 4-7551

Lietuvis Stogų Dengėjas

Asbest Roofing & Tinsmithing Co.

144 FIRST AVE. Tel. HO. 6-8252

Toronto 8, Ont.

Dengiame naujus ir taisome senus stogus, vandens nutekėjimus (eavstthrough) ir atliekame visokius skardos darbus.

Savininkas C. SWANKAS

(T

Siandien jau ir mūsų pasku voje. Iš ryto t Lietuvos pav Ten skubiai a dar pavažinėti kinu. Ir kaip požeminio trav nos buvo išdel rios iš 15 esan likų tautine a pažvelgęs tuoj respublikos to žeminis trauki giliai po mies Toronto, tik blogumas, kad važiuoti tuo t ku, kuomet darbo apie 4 komės, kad til sunku būtų p nebent laukti nes traukinys

Padarę ap vykome dar namą, kur v no" mūsų s riuomene. Tai kritas stiklini je įrengtos m rios vaizduoj bent keleto ki. Žiūri ir nega suprasti, kad nininko darba ga sodybos ir tančiųjų žmor jas. Matai į būklus. Vieni o kiti jau mirštancius ž čius ir žūstan Rodos žiūrėti tuos vaizdus bostų — taip sa kova perst se. Bet kaip mums stoka h ji pažvelgti, je pirmyn būrio liksi kur nors. lykų pamaty taip svarbu ir

Skubame i reikia dienos ti, o vėliau vy vių vakarien "Inturist" orz tinis Vladim kiek atsipeik čia vyksime sime pailsėti Maskvoje. I niuoti jau ra kambaryje j ant kurių ma bet ir geriau

Visiems I

Pietų Am

Širi

I LIETUVĄ

(A. Byra. Kelionės įspūdžiai)

(Tąsa)

Šiandien jau 3 d. rugpjūčio ir mūsų paskutinė diena Maskvoje. Iš ryto tuojaus vykome į Lietuvos paviloną parodoje. Ten skubiai apžiūrėję grįžome dar pavažinėti požeminiu traukiniu. Ir kaip puikiai atrodė to požeminio traukinio stotys, kurios buvo išdekoruotos kiekvienos iš 15 esamų SSRS respublikų tautine architektūra. Tik pažvelgęs tuojaus matai kokios respublikos toji stotis. Pats požeminis traukinys randasi labai giliai po miestu, ne taip, kaip Toronto, tik po gatve. Visas blogumas, kad mums pasitaikė važiuoti tuo traukiniu tuo laiku, kuomet žmonės grįžo iš darbo apie 4 val. p.p. Visi taikomės, kad tik neišsiskirti, nes sunku būtų paskiau susirasti, nebent laukti toje pat vietoje, nes traukinys eina "cirkle".

Padarę apskritą maršrutą vykome dar į teatrą, tai yra namą, kur vaidavo "Barodino" mūsų su Napoleono kariuomene. Tai milžiniškas apskritas stiklinis namas ir viduje įrengtos mūsų scenos, kurios vaizduoja lauko kovas bent keleto kilometrų atstume. Žiūri ir negali atsigręžti ir suprasti, kad tai žmogaus menininko darbas. Matai, kaip dėga sodybos ir kaip liejasi žūstancijų žmonių ir arklių kraujas. Matai įvairius karo pabūklus. Vieni jų veikia šauda, o kiti jau sugadinti. Matai mirstančius žmones ir bėgančius ir žūstančius gyventojus. Rodos žiūrėtum ir žiūrėtum į tuos vaizdus ir niekad nenusibostų — taip buvo puikiai visa kova perstatyta paveiksluose. Bet kaip visur, taip ir čia, mums stoka laiko. Vos tik spėji pažvelgti, jau ir traukia tave pirmyn būrio "kolegos". Atsiliksi kur nors, negausi kitų dalykų pamatyti, o juk viskas taip svarbu ir įdomu.

Skubame į viešbutį, nes dar reikia dienos dulkes nusivalyti, o vėliau vykstame į išleistuvių vakarienę, kurią surengė "Inturist" organizacijos įgaliotinis Vladimir Smirnov. Čia kiek atsipeikėjome, nes jau iš čia vyksime į viešbutį ir gaušime pailsėti paskutinę naktį Maskvoje. Nuvykus vakarieniauti jau radome atskirame kambaryje parengtus stalus, ant kurių matėsi ne tik valgys, bet ir geriausi Maskvos gėri-

mai. (Tiesia, kuomet iš manęs menkas gėrikas, man bent atrodė, kad geriausi, nes visi labai skaniai gėrė.) Po atsisveikinimo kalbų atėjome dar į mano kambarį visi vyrai ir mus palydėjęs Vladimir Smirnov ir išbuvome iki 4 val. ryto. Kuomet aš atsiguliau, dar vis girdėjosi pašnekėsiai prie stalo. Daug ir labai įdomių dalykų teko išgirsti iš drg. Smirnov pasakojimų apie praeito karo įvykius ir kitus dalykus.

Vos spėjome papusryčiauti, jau atvažiavo busas mūsų ryšulių išvežti. Niekur nereikėjo mums jais rūpintis. Jie buvo paimti iš kambarių ir pristatyti tiesiai į aerodromą. Po kiek laiko ir mes, tarę viešbučio tarnautojams ir pačiai Maskvai "iki", pasileidome į aerodromą, iš kur vyksime į Amsterdam, Olandiją. Gražus mūsų būrys išsirikiavome stotyje ir kiekvienas stengėsi susiskaityti, kiek savo kišenėje turėjo neišleistų rublių. Tuojaus atsidarė kasa ir keitė rublius į dolerius taip, kad už kiekvienus 9 rublius gavome 10 dolerių. O be to, dar norėjos ir "suvenyr" ką nors nusipirkti. Tik čia vėl nelaimė, kokia tai šventė pasitaikė, kad krautuvės buvo uždarytos ir tik pačioje stotyje buvo atvira. Visgi šį bei tą nutvėrė papildėme savo ryšulius.

Maskvos aerodromą palikome beveik vieną valandą dienos, bet jau mūsų žirgas buvo nebe sprausminis, bet propeleirinis. Vėl tie patys vaizdai nyko po mūsų kojomis, tik, rodos, lėkėme kiek labiau į pietus; pirmiau, lėkdami į Maskvą, pralėkėme Rygą, o dabar Vilnių, Klaipėdą. Prieš temstant jau buvome Amsterdame ir apsinakvojom naujintelyje "Apollo" viešbutyje. Vėl pasitaikė man vienam kambarys, kur buvo visi patogumai vietoje: vanos ir kitkas. Greit ėjome gulėti, nes tarėme, kad rytojaus dieną galėsime dar ką nors nusipirkti, nes Amsterdame viskas veik pusė kainos, kaip Kanadoje. Dėja, rytą atsikėlus lauke lijo lietus ir mūsų norai dingo. Po pusryčių vėl vykome busu į aerodromą paskutiniam kelionės etapui į Montrealą. Stotyje vėl mus pradėjo vaišinti valgiais ir gėrimais. Man buvo tikrai nesuprantama toks vaišingumas. Orlaivyje vaišina, viešbutyje vaišina ir galų gale

Čikagoje buvo pastatytas paminklas Leonui Pruseikai. Šioj nuotraukoj matote paminklo atidengimo ceremonijas. Kalba Laisvės redaktorius A. Bimba iš New Yorko.

Iš Kanados Gyvenimo

Įdomi kova eina Toronto apylinkėj, kuri žinoma kaip Bayview Heights. Ir štai dėl ko:

Tame distrikte gyvena turtingi žmonės. Nekurių namai verti \$250,000. Atsirado finansierių, kurie užsimanė statyti tame distrikte daugiašeimius apartmentus, kurie išsinuomotų už \$500 į mėnesį šeimai. Pavienių šeimų namų savininkai sukilo. Girdi, įsileidimas tokių žmonių, kurie mokės tik po \$500 į mėnesį, gali nupiginti jų distrikta.

Įdomu pažymėti, kad planuotojai tų apartmentų yra numatę pastatyti po apartmentu garažą dėl 309 automobilių, nors apartmente bus tik 152 butai.

dar stotyje irgi. Mes, nors jau ir perdaug sotūs, bet vis neatsisakome — ragaujame, nes vis naujoje vietoje, nauji ir valgiai pasitaiko.

Galų gale atsisveikiname ir su Amsterdamu ir sprausminiu lėktuvu išskrendame į Montrealą atgal į savo antrąją tėvynę, kur mūsų tiek daug metų praleista; kur pasilikę mūsų draugai ir giminės laukia grįžtančiųjų. Gražu ir smagu keliauti, bet po kelionės, rodos, geriausia yra namuose. Taip ir mes visi laukiame, kad tik pasiekus Kanadą. Orlaivis dabar sukė į šiaurę tiek, kad net Greenland krantai matėsi Atlantą baigiant perlėkti. Vėl mes negalėjom susigaudyti laiko ant savo laikrodžių, kurie buvo europiniu laiku nustatyti. Nors linojo, bet lėktuvas pasiekęs Montrealą gražiai nusileido, o čia jau draugai montrealiečiai laukė su automobiliais.

(Bus daugiau)

Ekspertai teigia, kad toks lengvas davimas teisių vairuoti automobilius yra atsakomingas už daugelį nelaimių ant kelių. Judėjimas nuolatos greitėja, automobilių daugėja, o vairuotojų išlavimas negerinamas.

Labai daug pasveikinimų gavo Mattawos majoras, kaip pirmas Kanadoje negras tokiam poste. Ne tik iš daugelio Kanados vietų sveikino jį. Jis gavo sveikinimų ir iš užsienio.

Dr. Saint Firmin Monestime, negras iš Haiti, Kanadon atvyko 1945 metais. Pernai jis buvo išrinktas majoro padėjėju, o šiemet gruodžio 9 dieną buvo išrinktas majoru.

Mattawa yra nedidelis miestelis į rytus nuo North Bay.

Kvebeko provincijos mokesčių ministras Eric Kierans sako, kad Montrealo finansieriai nori sudaryti sindikatą vyriausybės bonams pardavinėti.

Jis esąs priešingas, kad kokia nors organizuota grupė pasigrobtų šį reikalą.

Kanadietis

Klasiko Donelaičio Jubiliejų Pasitinkant

VILNIUS. — Artėjant lietuvių literatūros klasiko Kristijono Donelaičio 250 gimimo metinėms, dailininkas Konstantinas Bogdanas sukūrė rašytojo skulptūrą. Tai sėdinti Donelaičio figūra, jos aukštis beveik du metrai. Skulptorius pavaizdavo "Metų" autorių su atskleista knyga rankoje, masliai žvelgiantį į toli.

Šį Bogdano darbą dailės mėgėjai netrukus pamatys respublikinės dailės parodos ekspozicijoje.

Kaip žinoma, nėra išlikusio jokio Kristijono Donelaičio atvaizdo. Jei anksčiau dailininkai, kurdami jo paveikslą, vadovavosi savo vaizduote, tai dabar yra unifijuotas dailininko Vytauto Jurkūno raizūnas, sukurtas poemai "Metai". Šis Donelaičio portretas, grafiko kiek pataisytas, o taip pat visų "Metų" iliustracijų aplankas jubiliejaus išvakarėse išleidžiamas masiniu tiražu.

Jubiliejinį medalį ir bareljefą sukūrė skulptorius Vyšniauskas. Grafikas Kalinauskas, iliustruodamas suvenyrinį leidinį "Pavasario linksmųjų pradžia", papuošė jį ir Donelaičio portretu. Šias iliustracijas taip pat numatoma išleisti atskiru aplanku.

Respublikinėje ir visąjaunginėje parodose, skirtose Donelaičio jubiliejui, tarp kitų ekspонатų garbingą vietą užims ir lietuvių dailininkų iliustracijos, sėkmingai sukurtos įymiojo mūsų poeto raštams.

A. Vaivutskas

Visiems Draugams ir Giminėms Lietuvoje, Šiaurės ir Pietų Amerikoje ir Kanadoje

Širdingiausių Linkėjimų 1964 m.

Antanas ir Emma Byrai

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
LEIDZIAMAS SPAUDOS DRAUGLJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$4.00; pusei metų \$2.00
Visur kitur metams \$4.50; pusei metų \$2.25

LIAUDIEN BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada

Telefonas: EMpire 6-4358

JŲ AŠAROS — KROKODILO AŠAROS

Vakarų Vokietijos kancleris Erhard gailiai apsverkė, kuomet vienas Rytų Berlyno jaunuolis buvo pašautas bandant perlipti per sieną ir mirė. "Tie, kurie atsakomingi už nusikaltimą, vėl parodė pasauliui savo tikrą, kriminališką veidą", pareškė jis, lyg apgailėstaudamas tą jaunuolį. Bet ja ašaros — krokodilo ašaros.

Kiek kartų Rytų Vokietija ir Tarybų Sąjunga siūlė Vakarų Vokietijai ir jos sąjungininkams pasirašyti taikos paktą ir normalizuoti santykius, bet jie nesusitinka. Visi jie, neišskiriant nei Erhardo. Jie nenori narmalaus ir taikaus sugyvenimo. Priešingai, jeigu jų jėgos būtų pakankamos, jie nelauktų ilgai, puldų Rytų Vokietiją, nežiūrėdami, kiek žmonių žūtų, kaip jie nežiūrėjo pradėdami antrąjį pasaulinį karą.

Dabar, kol nėra taikos ir sugyvenimo, siena yra reikalinga. Tie, kurie bando prieš įstatymus pereiti sieną, gerai žino, jog jie laužo įstatymus ir gali būti pašauti. Jeigu jie nenori klausyti įstatymų, jie yra kalti už tvarkos ardymą ir negali skųstis, jeigu tenka užmokėti gyvybę.

Europoje, kaip ir daugelyje kitų pasaulio dalių, rubežiai yra stropiai saugomi. Bėgantiems per rubežių visuomet yra pavojus. Tą gerai žino ir Erhard. Jeigu jam nerūpėtų taikos ardytas, jis neagtutuotų vokiečių rizikuoti gyvybėmis bandant perbėgti per sieną.

Ne visuomet ir ne visur gyvybė taip apverkiama. Ana, anuo metu Kanadoje buvo nušauti 3 miško darbininkai. Tie, kurie atsakomingi už jų gyvybę, buvo nubausti po \$100 už laikymą ginklo be leidimo. O tie miško darbininkai tikrai norėjo apginti savo pragyvenimo šaltinį, kuriam sudarė pavojų skebai iš tų, kurie su šautuvais gynė skebų interesus.

JIE NUSITEMPS PAS LIBERALUS

Nauji demokratai ir liberalai jau geras laikas flirtuoja ir kalba apie vienokį ar kitokį apsijungimą, susivienijimą. Girdi, jų programos mažai kuo skiriasi. Vieniems reikia žengti žingsnį į kairę, kitiems į dešinę ir nebeliks tarpo tarp jų. Reikia pripažinti, kad jie kalba ne iš kepurės.

Kanadoje dabar faktinai nėra didelio skirtumo konservatų, liberalų ir naujų demokratų politikoj. Vien ir kiti pripažįsta reikalingą praveisti reikalingas reformas, kaip senatvės pensijos, medikalė pagalba, hospitalizacija. Skiriasi tik metoduose. Nauji demokratai, kaip jau žinoma, pasidarė iš socialdemokratų. Jie pasuko į dešinę. Vadovybė, reikia pasakyti, daugiau liberalų, negu socialdemokratų. Ne vienas iš jų viešai kalba, kad reikia atsirubežiuoti nuo unijų. Jiems pirmoji vietoj laimėjimas galios, nežiūrint su kieno pagalba.

Didelio skirtumo nebūtų, jeigu nauji demokratai ir liberalai susivienytų, vietoj veikė atskirai. Sunkiau būtų konservatams atsilaukiyti. Bet konservatai irgi nesnaustų. Jie moka prisitaikyti. Ir nedaug jiems reikia, kad būtų lygiais liberalams ir naujiems demokratams, kadangi pastarieji ne kažin kur eina.

Kanadoje dabar formuojasi tokia padėtis, kad didelio skirtumo tarp partijų nesimato. Kova daugiausia sukasi už valdžią, o ne už programą.

Žmonės, iš kitos pusės, nėra linkę palaikyti kairesnę partiją. Vyriausiai todėl, kad sąlygos neverčia. Kaip ilgai taip bus, dabar sunku pasakyti. Tai priklausys nuo ekonominio vystymosi. Įvedamos reformos daro didelę įtaką į Kanados gyvenimą. Depresijos smūgiai būna silpnesni, kadangi visokios apdrados sudaro didelę atitrąką. Padėtis veikiausiai žymiai pasikeistų, jeigu tarptautinėje situacijoje įvyktų didelės pakaitos.

Tokia situacija sudaro problemą politikieriams ir ekonomistams. Ypatinai kairiojo sparno veikėjams. Nelengva numatyti, kokiais keliais vystysis Kanados gyvenimas. Jis eina skirtingu keliu, negu daugumos šalių pasaulyje.

Užmigęs Liksi Gyvas

J. Subatavičius

Pasauly gimusio tavęs nebuvo,
Kada tėvai šturmuot tvirtorių ėjo,
Kada sugriaudėjo "Auroros" šūviai
Bangom per visą žemę nuaidėjo.

Pasauly nebebus tavęs jau gyvo,
Kai Kūjis - Piautavas apglėbs planetą,
Kai vientisi visų šalių masyvai
Švęs pergale, sunkiu triūsu laimėtą.

Norėtum, ak, nepaprastai norėtum
Tada nors su ramentais kur priglusti,
Platybes vėliavų žvilgsniu aprėpti
Ir reginy tame galop užsnūsti!

Nors tavo vardas pasislėps archyvuos;
Bet sūnūs lėks raketomis visaton,
Akis tavoji ateitį jų mato
Ir sako — nors užmigęs, liksi gyvas.

Nėra Reikalo Grįžti Atgal į 1930 Metus

N. AUKŠTUOLIS

Dažnai girdisi skundžiantis nora ir pamažu.

pažangius darbininkus, kad Kanadoje mažai darbininkų paise darbininkų judėjimo. Net unijos negalinčios suaukti platesnių susirinkimų. Bedarbiai ir tie snaudžia. Paskui daroma išvada, kad darbo žmonės pabus tikrai tuomet, kada prispaus krizis, koks buvo 1930 metais.

Klausimas stovi: Ar grįš 1930 metai? Ar yra reikalas, kad jie grįžtų? Ir kas bus, jeigu tie alkanieji metais negrįš?

Reikia manyti, kad 1930 metai negrįš. Nėra reikalo, kad jie grįžtų, jie nepageidaujami. O kas liečia tai, kas bus, jeigu jie negrįš, tai klausimas, kuriam atsakymo reikia ieškoti.

1930 metų krizis užklupo visus netikėtai. Kaip darbininkus, taip ir kapitalistus. Už tai jis buvo labai sunkus ir vieniems ir kitiems. Dabar tas nebegali įvykti. Atoslugiai pasireiškia ir dabar, bet yra įvestos priemonės, kurios suminkština juos. Po 1930 metų, per darbo žmonių pastangas, buvo įvesta daug reformų. Tos reformos suteikia žmonėms atitrąką ir padeda šiaip taip verstis. Yra mokami vaikų bonai, našlių parama, bedarbių pašalpa, nedarbo apdrauda, senatvės pensijos, yra hospitalizacija, visa eilė visokių apdraudų, kurios daugelį žmonių sulaiko nuo prapulties atsitikime nelaimių. Viena žodžiu, nedarbas ir kitos bėdos šiandien nebepaį skaudžiai paliečia. Už tai ir nėra tokio didelio bruzdėjimo. Net bedarbiai sėdi sau ramūs.

Dabar būtų kvaila laukti (jei kas iš tikrųjų laukia) grįžimo to, kas buvo 1930 metais. Priešingai, reikia tęsti kovą toliau, kad praeitis negrįžtų; kad gyvenimas būtų gerinamas ir toliau. Kanada gali suteikti savo žmonėms geresnį užtikrinimą, negu dabar.

Kas iš to viso išeis? Tuo nėra reikalo labai rūpintis. Lai tik gyvenimas eina pirmyn, o ne atgal. Jokio blogumo nebus, jeigu gyvenimas eis pirmyn,

O kas bus, jeigu kas nors užsimos pasukti gyvenimą atgal? Tas yra negalima. Pačių kapitalistų interesai neleidžia. Nežiūrint to, kad šiandien darbo žmonės turi daug pagerinimų, kapitalizmas nėra nupuolęs. Priešingai, jis verčiasi daug geriau, negu vertėsi praeityje.

Be abejonės, kapitalistinės sistemos rėmai braška. Ji nebus amžina. Bet tai jau rytdienos klausimas. Kanados žmonės reikia studijuoti ir ruošintis ateičiai. Ir jeigu taip bus daroma, tai ateitis neužklups nepasirengusių. Nebus sunku rasti išeitį. Kanados komunistų lyderiai sako, kad gali būti taip, kad Kanadoje, kaip ir eilė kitų žalių, bus pereita į naują sistemą, į socialistinę, be kruvinių susikirtimų. Nei Marksas, nei kiti pažangūs lyderiai nėra tvirtinę, kad niekur tas neįvyks. Daug kur tas nebus galima, bet kai kur gali būti galima.

Tuo tarpu visiems reikia žiūrėti, kad gyvenimas eitų pirmyn, o ne atgal. Tai pats svarbiausias ir pagrindinis Kanados žmonių uždavinys.

Justas Paleckis Sveikina Kanadiečius

J. Paleckis, Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo pirmininkas, asmeniškai sveikinime rašo:

"Gerbiamas Drauge Janauskai, nuoširdžiai sveikinu Jus, Jūsų šeimą, visus artimuosius, o taip pat "Liaudies Balso" bendradarbius ir skaitytojus bei rėmėjus Naujųjų 1964 Metų progą.

Linkiu sveikatos, gerovės, sėkmės darbe ir naujų laimėjimų visuomeniško aktyvumo dirvoje, kultūros darbe.

Su pagarba

J. Paleckis

Vilnius, 1963. XII. 24"

Mirė Dr. J. Kaškevičius

Didžiai liūdėdamas pranešu Liaudies Balsui ir visiems pažangiems Kanados lietuviams, kad šiandien, gruodžio 30 dienos rytą, Vilniuje po trumpos ligos staiga mirė įžymus Amerikos lietuvių visuomenės veikėjas, nenuilstantis kovotojas už taiką, darbo liaudies didis draugas ir švietėjas, rašytojas, Lietuvos TSR personalinis pensininkas, visų gerbiamas ir mylimas daktaras Jonas Kaškevičius Kaškaitis. Jono Kaškaičio palaikai bus palaidoti Antkalinio karių kapinėse.

Vaivutskas

Sveikinimas iš Tarybų Lietuvos

Sveikiname Jus su Naujaisiais 1964 metais ir linkime naujų laimėjimų kovoje už taiką ir tautų draugystę.

Lietuvos Draugystės ir kultūrinių ryšių su užsienio šalimis draugijos Valdybos Prezidiumas

Sveikina Liaudies Balsą

Gerbiama Redakcija!

Sveikiname laikraščio "Liaudies balsas" redakcijos darbuotojus ir visus laikraščio skaitytojus su Naujaisiais 1964 metais, linkime daug džiaugsmo ir laimės. Teklesti šiais metais taika ir gėris pasauly, te stiprėja draugystės jausmas tarp žmonių, kurio sustiprinime nemaža pasidarbavo "Liaudies balso" darbuotojai!

Jau nuo 1958 m. esame laikraščio "Liaudies Balso" skaitytojai. Laikraštis visada mįslas ir laukiamas svečias mūsų namuose. Esame labai patenkinti laikraščio medžiagos įdomumu ir įvairumu. Norėtume, kad ir 1964 m. laikraštis tęstų tas pačias tradicijas glaudesniems ryšiams palaikyti tarp Tarybų Lietuvos ir toli nuo Tėvynės gyvenančių lietuvių.

Su pagarba

Julija Zolotienė

Panevėžys.

AKRA. — Ganos prezidentas Kwame Nkrumahas reikalauja, kad Kongo respublikoje nuo Jungtinių Tautų būtų tik Afrikos kareiviai.

Past

Neseniai įvyk jaunimo suvažiavime buvo pranešta, jog joje yra 200,000 vaikų ir mergaičių.

Lietuvos pionierai šiomis dienomis sukaktį. Jai priklauso 1 milijonų vaikų.

Taigi, 372,000 klauso leninistams.

Štai kokias ja

Grįžtant prie kia pripažinti, l cija atlieka mil

Jos nariai būti gerai Liet bet ir didelius

Pavyzdžiui, pionieriai išpl 30,000 rublių, p krūmų ir medel 000 kilogramų 000 tonų metalo

Tai tik keli darbo tėvynės

Geriausios ju

Kanadoje vis niau pripažįsta listinių šalių p džiausias varyk

Buržuazinės tos įvesti reform jus kelią revoli mui.

Tai tikra teis

Bet darbinin rankas iš dži rengia nieko da tis ir veikti, da

Nemažesnę j buržuaziją dar nados žmonių s gimas, organizac reikiamas refor

Sis reikalas leistas.

Jei Kanadoje bruzdėjimo, tai kos neužteks.

Na, tai jau metus.

Ką mes galin palinkėti?

Well, geros sekimo gyvenir sveikatos, kurio labai reikia, krypta ir kry

Prie to mun miršti mūsų or laikytime paš jas, klubus, Ka Literatūros Dre Balsą.

Jei neturėsim spaudos, tai mu bodžiau leisti s

kevičius

Pastabos

Neseniai įvyko Lietuvos komjaunimo suvažiavimas, kuriame buvo pranešta, kad Lietuvoje yra 200,000 komjaunuolių, vaikinių ir merginų.

Lietuvos pionierių organizacija šiomis dienomis minėjo 40 metų sukaktį. Šiai organizacijai priklauso 172,000 Lietuvos vaikų.

Taigi, 372,000 jaunimo priklauso leniniečių organizacijoms.

Štai kokia jaunoji Lietuva!

Grįžtant prie pionierių, reikia pripažinti, kad ši organizacija atlieka milžinišką darbą.

Jos nariai ne tik auklėjasi būti gerais Lietuvos patriotais, bet ir didelius darbus atlieka.

Pavyzdžiui, per du metus pionieriai išplatino knygų už 30,000 rublių, pasodino 800,000 krūmų ir medelių, surinko 830,000 kilogramų kulatūros, 11,000 tonų metalo laužo.

Tai tik keli pavyzdžiai jų darbo tėvynės laibui.

Geriausios jiems sėkmės!

Kanadoje vis dažniau ir dažniau pripažįstama, kad socialistinių šalių pažanga yra didžiausias varyklis ir Kanadoje.

Buržuazinės partijos priverstos įvesti reformas, kad pastojų kelią revoliuciniam judėjimui.

Tai tikra teisybė.

Bet darbininkai, kurie ploja rankas iš džiaugsmo ir nesirengia nieko daryti, organizuoti ir veikti, daro didelę klaidą.

Nemažesnę įtaką į Kanados buržuaziją daro ir pačios Kanados žmonių susipratimo augimas, organizavimas, kova už reikiamas reformas.

Šis reikalas negali būti apleistas.

Jei Kanadoje nebus žmonių bruzdėjimo, tai socializmo įtakos neužteks.

Na, tai jau įžengė į 1964 metus.

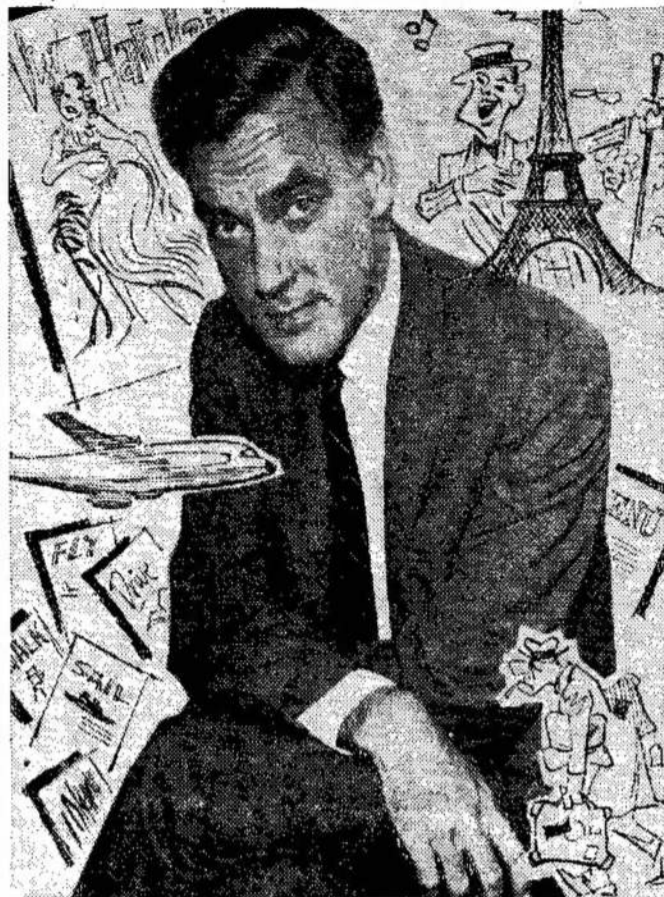
Ką mes galime vieni kitiems palinkėti?

Well, geros sveikatos, pasisekimo gyvenime. Ypač geros sveikatos, kurios mums visiems labai reikia, nes ji pamažu krypta ir krypta.

Prie to mums reikia nepamiršti mūsų organizacijų. Palaikykime pašalines draugijas, klubus, Kanados Lietuvių Literatūros Draugiją, Liaudies Balsą.

Jei neturėsime organizacijų, spaudos, tai mums bus dar nuobodžiau leisti savo senatvę.

J. Y.

Bert Devitt, kurs pasakoja per Kanados radiją apie įvairius žmones ir vietas pasaulyje. Jį galima girdėti šeštadieniais.

Ką Kiti Rašo

"Madmenai"

Praėjusio sekmadienio "N. Y. Times" madmenai (reakcionieriai) iš John Birch Society įdėjo viso puslapio garsinimą. Pirmasis sakinytis jo skamba: "Mes tikime, kad Jungtinių Valstijų prezidentą nužudė komunistai Jungtinėse Valstijose".

Tas garsinimas toks kurstantis, toks baurus, jog antradienio laidoje to paties didlapio redaktorai, lyg išsimiegoję, lyg atsipeikėję, vedamajame (editoriale) sako, kad su tokiais pareiškimais tik amerikiečiai vieni prieš kitus kurstomi.

Gerai, kad redaktorai pareiškimą pasmerkė, bet kiek skaitytojų jų tą pasmerkimą perskaitys? Gal tik vienas iš tūkstančio.

Prie tų pačių sutvėrimų reikia priskaityti ir buvusį valstybės sekretorių Dean Acheson, kuris to paties sekmadienio to paties didlapio "Magazine" sušilęs agituoja visą Amerikos užsienio politiką remti Vakarų Vokietiją. Be jos žinios ir sutikimo, girdi, negalima žengti nė vieną žingsnį.

Na, o Vakarų Vokietiją valdo revanšistai, naujomis plunksnomis pasipuošę naciai. Jie tik laukia progos, kad atsteigtų senosios Vokietijos Hitlerio praganytą "garbę". Ir šitas ponas Acheson jiems susilęs talkauja!

— A. Bimba

Alkanų pasaulis JAV

Milijonai mūsų žmonių paskendę skurde. Tokia antraštė konservatyvus žurnalas "Saturday Evening Post" atspaus-

dino Ben. Bagdikiano straipsnį apie milijonus alkanų amerikiečių.

— JAV viduje yra pasaulis, kuriame miršta amerikiečių svajonės — idėjos. Tai pasaulis, kuriame kai lyja visi perkelia lovas į kampus, kur nevarva.

Jame nėra elektros, nėra šaldytuvų, nėra kuo apsaugoti maistą nuo žiurkių.

"Amerikinis būdas" taip labai išgarsintas nevisus žavi.

Prezidentas Kenedis nekartą paminėjo, kad apie 17 milijonų amerikiečių kas vakaras eina gulti alkani ar nedavalgę.

Jis labai nepatiko tiems, kurie pelnosi iš žmonių vargo, skurdo ir beteisės.

Jis krito nuo sukurstytų žudikų šuvių.

— V. Andrusis

Klieda jie ir tiek

Dirviniai "veiksniai", matyti, neprisigrūdami prie "laisvimo" lovio pro marjonus ir menševikus, paskelbė naują tezę.

"Išlaisvintą Lietuvą valdys ne atvykę iš užsienio valdytojai, bet patys lietuviai, atstovai tų dviejų milijonų, gyvenančių Lietuvoje".

Taip "Dirvos" bendradarbi informavęs neseniai iš Lietuvos į Vakarų Vokietiją atvykęs "veiksnytis".

Tai kaip čia dabar bus? Sakysim, ką tie "dviejų milijonų atstovai" Lietuvoje darys be Grigaičio, "Juodojo Mykolo" Impulevičiaus ir panašių "veiksnių"?

Pagaliaus, iš kur Lietuvoje atsirado tie du milijonai lietuvių? Jei tikėti "Naujienom" ir kitokiom mazgotėm, lietuvių

ten nebėra ne dviejų tūkstančių — visi išplauti arba į Sibirą išvežti.

O Lietuva vistik bus "išlaisvinta". Žinote kaip? Per atominių karą!

Tikrai taip. O kada Lietuva jau bus "laisva", tai "okupanto įrankiams bus Sodoma Gomora ir... tegul Dievas jų pasigaili".

Taip smetonuotoje "Dirvoje" rašo Vyt. Alseika.

Nėra abejonės, kad jis kalba "iš patyrimo". Juk "geraisiais" Hitlerio laikais ar ne vaduotojų plauko banditai suruošė Lietuvoje ne vieną "Sodomą Gomorą".

— L. Jonikas

Išsigimėliai

Kadaise seniau "Naujienų" bosas Dr. P. Grigaitis ir jo leitenantai naujieniečiai buvo laisvamaniai. Kovojo religinius burtus, sakė, jog nėra nei dievo, nei peklos, nei velnių.

Bet žiūrėkit kaip tie naujieniniai "laisvamaniai" išsigimė. Jų laikraštyje "Naujienose" nr. 296 vienas rašeiva susirūpinęs dėl lietuvių vaikų nulietuvėjimo iš visos širdies pataria kaip išlaikyti vaikus lietuvišiais. Girdi, "labai svarbu savo konfesijos. Šventovėse lietuviškos pamaldos su lietuvišku pamokslu, giedojimu, kad vaikai iš mažeps įsitikintų, jog yra ir lietuvių kunigų ir gali būti Dievo suprastas vartodamas" lietuvių kalbą.

Reiškia, jeigu norite išlikti lietuvišiais, eikite į bažnyčias, melskitės lietuviškai, duokite suprasti savo vaikams, kad dievas supranta lietuviškai.

Nežinau, ar visi to laikraščio skaitytojai tokie išsigimėliai, bet jeigu Grigaitis tokius raštus į laikraštį deda, tai tur būt yra nemaža.

— S. J. Jokubka

Išsigimėliai Niujorke

Tik šiomis dienomis Niujorko mieste pradėta nuogastauti, kad čia yra per daug homoseksualistų (lytinių iškrypėlių). Pasirodo, yra net ir salūnai, kuriuose vyrai su vyrais susitinka ir net atlieka "meilės reikalus". Pora tokių salūnų, rašo spauda, jau uždarėta.

Per daug čia homoseksualistų, per daug naudojančių narkotikus ("dope"), per daug narkotikų pedliorių, pardavinėtojų; per daug vagių, plėšikų. Visokio brudo per daug.

Ką daryti, kad viso to nebūtų? Kaip tą blogą pašalinti? Šiuos klausimus turėtų spręsti ne tik "miesto tėvai", o ir visa visuomenė.

Ir tai reikia daryti greit!

— Laisvė

NEW YORK. — Jungtinių Tautų apskaičiavimu pasaulyje yra 966 milijonai avių. Australijoje avių esama daugiausia — 153 milijonai.

ŠYPSENAS

Kiti pirma nusiplauna

"Kaip tai yra, kad tu, Jane, nieko nežinai apie lėkštes pirštams nusiplauti?" išmetinėjo ponias naujai tarnaitė. "Nejaugi ten, kur tu anksčiau tarnavai, nenaudoja lėkščių pirštams plauti?"

"Ten rankas nusiplaudoavo pirma, negu sėdo už stalo", atsakė ji.

Jau nebėra

"Tu sakydavei, kad aš turiu ką tai, kas tau labai patinka?" išmetinėjo žmona vyrui, kuris pradėjo nebekreipti atydos į ją. "Taip, turėjai, bet aš jau išleidau visus".

Mandagus arkllys

"Tai kaip, ar patiko jodinėti?" klausia farmerys miesčio- nį svečiui. "Kaip arkllys elgėsi?"

"O, arkllys labai mandagus buvo", atsakė svečias sarkastiškai. "Kai tik prisartinom prie tvoros, tai jis leido mane pirma".

Įvairenybės

Tiltas Per Kaspijos Jūrą

Pantoninio 340 km ilgio tilto per Kaspijos jūrą statybos idėją iškėlė maskvietis inžinierius statybininkas Aleksandras Charkovskis.

Toks tiltas sujungtų Apšerono pusiasalį vakaruose su Turkmėnijos krantais. Tai judriausia artimojo plaukiojimo zona. Pati gamta čia lyg padeda tilto statybai: tik 340 km skiria krantus, kurie tėra 200 metrų viršum jūros lygio.

Tiltą galima statyti triaukštį: apačioj — naftotiekis, viduryje — elektrinių traukinių linijos, o viršuje — automašinų kelias. Permatomi vitražai apsaugos įrenginį nuo vėjų ir sniego.

Dėstydamas savo idėją, inžinierius Charkovskis siūlo tilto atramas statyti (kas 1-2 km) ant didžiulių pantonų. Jie bus po vandeniu, jūros bangavimo nesiekiančiame gylėje. Vietoje didelių tamprumo juos galės išlaikyti specialūs, jūros dugne pritvirtinti vamzdiniai trosai.

TARYBINIS RADARAS PASIEKĖ JUPITERĮ

MASKVA. — Pravda raportavo, kad tarybiniai mokslininkai su savo radaru pasiekė planetą Jupiterį. Radaro bangos, atsimušios į Jupiterį, grįžo į Žemę. Jupiteris tuo metu buvo už 370,000,000 mylių nuo Žemės.

Tai labai reikšminga dėl kontroliavimo erdvės tyrinėjime. Reiškia, kad galima kontroliuoti nuo Žemės erdvinius įtaisus už šimtų milijonų mylių.

Montrealo žinios

Pakeiktas Algų Minimumas

Kvebeko provincialis ministrų kabinetas patvarkė Montrealo ribose statybos darbininkams, kurių skaičius siekia apie 41,000, naują algų minimumą, kuriuo vaduojantis jiems algos per sekantį 2½ metų bus pakeltos nuo 30 c. iki 40 c. į valandą.

Tuo atveju, kabinetui patvirtinus, tarp samdytojų ir darbo unijos pasirašyta sutartis. Tarp kito, naujoje darbo sutartyje, taipgi abiem pusėm sutikus, sutarta įsteigti socialės apdraudos fondą, mokant jį proporcingai samdytojams ir darbininkams.

Siekia Daugiau Veiksmų Prieš Vagis

Montrealo vagystės ir apiplėšimai jau gana išsiplėtė ir dar vis plečiasi, tad Montrealo Unijų Taryba (Montreal Labor Council - CLC) paskutiniame savo mitinge priėmė rezoliuciją, reikalaujant miesto pareigūnus tuo susirūpinti ir sustiprinti policijos jėgas žmonių apsaugojimui nuo apiplėšimų.

Darbo unijų tarybą išaukė juo labiau tas, kad, sakoma, yra žinių, jog apdraudos (insurance) kompanijos nuo pradžios 1964 m. ruošiasi praplėsti ribas miesto viduryje, kur nuo vagystėjų nebus galima apsidrausti. Kaip žinia, jau ir dabar, pav., nuo Papineau ligi Atwater avenių ir nuo Sherbrooke ligi upės, kompanijos neima tokios apdraudos, jei žmogus neturi įsivedęs vėliausių moder-

niškų vagystėjų aliarmo įtaisų, o tokie įtaisai, žinoma, gana brangiai kainuoja. Gerai biznieriems, ypatingai stambiesiems, jie gali įsivesti, bet kaip darbininkas žmogus gali pajėgti, vos šeimyną išmaitindamas savo uždarbiu?

Šmeizė Per Spaudą — Sumokėjo \$800

Žmogus kartais įsikarščia, ypatingai tai atsitinka tarp politikierių, kad smarkiau užduoti smūgi savo oponentui, griebsi visokių priemonių jo šmeizimui ir net nueina į spaudą, visai nepagalvojęs, kad už tai neša atsakomybę, kaip rašantis, taip ir laikraštis, ypatingai, jei liečia "priešo" net įkriminaliavimą melais.

Taip, pavyzdžiui, šiomis dienomis čia teismas nubaudė francūziško laikraščio "Nouvelles Illustrées" savininkus ir leidėjus po \$300, o rašėją \$200 (arba eiti į kalėjimą trims mėnesiams). Viso \$800.

Bylą buvo užvedęs Civilinės Akcijos Lygos prezidentas P. Desmarais, kuris yra buvęs miesto tarybos pirmininku ir laike 1960 m. savivaldybinių rinkimų minėtame laikraštyje buvo apkaltintas, kad jis vogęs miesto pinigus. Teisėjas, iš klausęs abiejų pusių paliūdyimų, surado, kad laikraštyje neteisingai mesti jam kaltinimai vagystėje, pinigai buvo išleisti miesto reikalais. Užtai teismas ir pripažino bausmę rašėjui ir laikraščiui.

Nubaustieji, tiesa, sako bylą apeliuos.

Sunkiai Sužeistas J. Skripka

Einant skersai gatvės pravažiuojančio automobiliaus buvo smarkiai užgautas ir sunkiai sužeistas Jurgis Skripka, visai arti savo namų. Nuvežus į Bellechasse ligoninę tuojau jam buvo padaryta operacija. Pradžioje, tik po operacijos, jo sveikata atrodė kritiškoj padėtyje, bet vėliau kiek pagėrėjo ir yra vilties, kad pasveiks.

Gaila, kad Jurgiui įvyko tokia baisi nelaimė. Veik nelaimės įvykyje, tik už poros dienų, buvo pasiruošęs baigti darbą Molsono bravore, kur jis išdirbo tiek daug metų, ir pradėti gyventi iš pensijos.

Kaip jo šeima, draugai ir pažįstami, taip ir šis korespondentas, linki Jurgiui greitai ir laimingai pasveikti.

Kalėdinės Dovanos

MONTREAL. — Aš noriu porą žodžių tarti apie kalėdines dovanas.

Sunku ką pasakyti apie tokį įsivyravusį įprotį. Jis virto tradicija ir papročiu. Atrodo lyg nesąmonė prieštarauti arba kritikuoti tokį dalyką, kuris taip giliai šaknis įleidęs. Bet visgi aš noriu žodį tarti kaslink dovanų. Neturiu mintyje, kad mano straipsnelis sukeltų "revoliuciją" ar bent vienas žmogus pakeistų savo nuomonę, bet gal kai kas ir pagalvos apie tai.

Dabar, panagrinėkime, kam naudą neša šis įprotis? Atsakymas lengvas: tik biznieriems. Neturtingi žmonės tik išsinaudoja patys save. Kaip girdi moteris kalbant, tai net nemalonu darosi. Viena sako: Man reikia pirkti 30 dovanėlių. Kita sako: Man reikia pirkti 32 dovanėles. Kitos po mažiau ar daugiau. Jeigu ji perka tiek, tai ir jai tiek pat atneša.

Aš galvoju sau, jei man suneštų kas 30 mažų daiktelių, pigių (juk tokio didelio skaičiaus negali pirkti brangiai mokant), tai kur aš jas dėčiau. Žinau, kad tą patį galvosukį turi ir kiti.

Sulaukę kitų kalėdų, suvinioję į gražų popierį, siunčia vėl kitiems. Taip ir eina.

Tas tai dar būtų pusė bėdos. Kas svarbiausia, kad tokias sumas pinigų išmeta už dyką. Vietoj visokių niekniekių, už tą sumą galėtų nusipirkti ką gerą, kad užtektų keliems metams.

O kiek privargsta bebėgiant po krautuves. Dar galvosukis, kad nenupirkus prastesnės dovanos, kaip man duos.

Būna ir taip: Viena mano pažįstama sako, kad ji nieko nepirkanti savo seseriai. Ji įdedanti du dolerius, o sesuo atsiunčianti jai du dolerius. Pasimaino ir viskas gerai. Skriaudos neturi nei viena, nei kita. Biznieriui, tai puikiai pasinaudoja.

Man negaila turtingų žmonių, kad jie išleidžia, nes jiems

DORCHESTER, MASS.

Liūdnas Prisiminimas

Sausio 4 d. 1952 m. išsiskyrė iš gyvųjų tarpo mūsų mylimas brolis, vaikų tėvas Martinas Zunaris.

Jo mirtis mums buvo didelis širdies skausmas ir liūdesys netenkant žmonai vyro, vaikams tėvo ir mums mylimo brolio. Mes minime dvylikos metų liūdną sukaktį ir niekad neužmirštame velionies kilnias idėjas, didelį pasiaukojimą ir darbavimąsi kiek jo jėgos leido dėl pažangios apšvietos.

Minėdami 12-tą metinę liūdną sukaktį sakome: — Lai būna Jam amžina ramybė Bostono kapinėse.

Žmona — Anė Zunoris; Sūnus — Edvartas

Duktė — Aldona ir Tam Robertson

Broliai ir seserys: Marė ir A. Broze; Povilas W. Zunaris;

Jokubas A. Užunaris; Jonas A. Užunaris ir jų duktė

Marytė;

Anė Jonuškevičienė ir kiti giminės.

užtenka tik atidaryti piniginę ir užmokėt. Bet neturtingi žmonės, tai labai ir bereikalingai nusiskriaudžia. Kiti net skolinasi finansų kompanijose ir moka dideles palūkanas, kol išsimoka skolas. Bematant ir vėl ateina šventės ir vėl skolink.

Aš asmeniškai išsikovoju laisvę nuo tų prašmatnybių. Savo artimiesiems pasakau: Nei jūs man, nei aš jums. Jei norit man pirkti, tai pirkit, bet atgarsio negausit. Jau daug metų pas mus neegzistuoja tie įpročiai.

A. S.

Paul Robesonas Sugrįžo Amerikon

NIUJORKAS. — Po penkerių metų egzilinio gyvenimo Europoje, daugiausia socializmo šalyse, grįžo atgal Amerikon žymusis amerikiečių dainininkas artistas negras Paul Robeson.

Makartizmo laikais Paul Robesonas buvo reakcijos auka. Jam buvo uždaryti teatrai, kad negalėtų ruošti koncertų, pelnytis dainavimu pragyvenimą. Per ilgus metus jam buvo su laikytas užsienio pasportas, kad negalėtų išvykti į užsienį nežiūrint, kad ir buvo kviečiamas dainuoti žymių Europos

sostinių teatruose.

Reakcija negrui artistui nedavė ramybės už tai, kad jis dirbo darbo žmonių bendram reikalui, kovojo už taiką, rasinę lygybę. Rasistai Peekskill prieš Paul Robesoną buvo suruošę stačią pogromą. Tačiau taurusis amerikiečių tautos sūnus dvasiniai nepalūžo, neišsigando.

1958 metais siek tiek atslūgus reakcijai, Paul Robesonas per teismą iškovojo teisę išvykti į užsienį. Širdingai jį pasitikio Londono, Maskvos ir kitų sostinių darbo žmonės. Tūlą laiką gyveno Tarybų Sąjungoje, paskui Anglijoje ir kitose šalyse. Pastaruoju metu sušlavus sveikatai gydėsi Rytų Vokietijoje.

Prieš kurį laiką komercinė spauda buvo prapliupusi, kad artistas atsisako savo pažangių idėjų, pasmerkia komunizmo šalyse, grįžo atgal Amerikon žymusis amerikiečių dainininkas artistas negras Paul Robesonas demaskavo, per savo žmoną pasauliui atvirai pareiškė, jog jis tebėra toks, koks buvo.

Grįžęs sekmadienį Amerikon artistas atsisakė kalbėti su spaudos atstovais. Už jį siek tiek kalbėjo jo žmona vėl pažymėdama, kad Paul Robesonas tebėra pažangus, širdingas civilijų laisvių šalininkas, kovotojas už lygias teises negrams.

DOVANŲ SIUNTINIAI Į TARYBŲ SAJUNGĄ IR KITUS TARYBINIUS KRASTUS

Su malnoutu pranešame, kad PAGERINOME MAISTO, TEKSTILĖS ir VAISTŲ bei kitų dalykų persiuntimą

Prašykite mūsų naujo kainoraščio ir informacijų pas

Montrealo Atstovą

Mr. Manfred Kory

Mūsų kainos žemiausios Kanadoje ir JAV.

JŪS GALITE PILNAI pasitikėti Kanados didžiausia ir labiausiai prityrusia dovanų siuntinių persiuntimo firma

International Gift Parcel Service

1126 SHERBROOKE ST. W. — Tel.: VL 4-4860
Montreal 2, P. Q., Canada

Velykinė Kelionė į Lietuvą

Nuo Kovo 13 iki 31, 1964

Dvi savaitės Lietuvoje su atsilankymais pas gimines mažose miesteliuose ir kaimuose, taipgi Vilniuje, Kaune ir 2 dienos Maskvoje. Vizas galima gauti dėl 18 keleivių, labiau pageidaujant senųjų emigrantų. Lietuvis kelionės vadovas. Kaina iš Montrealo ir atgal į Montrealą: Kanaidiskais \$1,061. Tas apima transportaciją sprausminiais KLM ir Aeroflot orlaiviais, taipgi viešbučius, maistą ir ekskursijas Lietuvoje ir Maskvoje. Kelionė yra pakartojimas mūsų liepos mėn. kelionės.

Kreiptis angliškai ar lietuviškai pas A. Nirenberg Travel Bureau Ltd., 1255 University St., Montreal 2, P. Q.
Telefonas: 861-1866

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lovų uždangalus, karpetus, chesterfieldus ir bile ką, kas tik yra Jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniausių Dry Cleaning šapų Montrealo. Turime naujai įrengtą moderniausią STORAGE. Greitas patarnavimas. 20 metų patyrimas garantuoja darbą.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petruolis, P. Keršulis, A. Greibus
1205 CHURCH AVE. P.O. 8-6679
VERDUN, QUE.

Mak

(Tą Tačiau Anselmus. Jis vis da kaimo link. Jei ten, būtina pas jondo gatvelės. gintų daryti la kaimą iš abiejų jis tuoj pastebė rodys. Nors ir žįsti kalmus, bet aukštos atviros nėra jau tokios

Šita pieva Ju tvoros, yra me lrgi iš šakų. Ja šieno. Ziemą iš čia laikomos ka iš jų ateina nu bio pašaro iš k karvių nėra — pliki ažuolai. T patekęs at n pasijuto labai t jie ateiti ir sui savoje jo plevo:

Bet kas ten? kas sublizgėjo. Du juodi žvilganas šalia kito. T rės. Žandarai. / na jo akys? Ne si žemyn keliu. / žvalgyti. Vien Anselmas aiški sidėjo ranką p / čia.

Siaubas suk Norėjo bėgti, b galėjo pajudint ti? Pasislėpti / Bet gal žandarai jau kaimo je vis ma. Kalnai didž li būti tikras, k dangą. Žandara peršoko vieną a vienas — švilpt kui kitas, kuris nis, dramblotes rų dar kažkas, tiumu. Nėra ak guasilas. Tasa: toli, bet eina t kitos pusės išn. čiai su medži vais. Ir dar du kalo kalvos. Ką gi visas kaimas jo ieškoti? Jie jonės, jie viską ja daro savo da eina jo ieškoti.

Jie lipa greit kaip tikta gali na. O jis išėjo ginklo! Nei med vo, netgi ir kok sio peilio, tikte lenkiamas su k peiliukas. Kaip nesiduos taip le mas. Jie skuba, stabtelia gervuo mokšniuose, ap du paskutinieji putį atsiliko, n Su jais šuo. Tas kai tik jį pajus.

L. LANDINESAS

Vertė M. Subatavičienė

Maksimo Judo Vaikai

Romanas apie Ispanijos Kaimą

(Tąsa)

Tačiau Anselmas nebuvo ramus. Jis vis dairėsi, labiausiai kaimo link. Jeigu kas eitų iš ten, būtinai pasirodytų iš Valjondos gatvelės. Jei tik nemėgintų daryti lanko arba apeiti kaimą iš abiejų pusių. Iš čia jis tuoj pastebės, kai tik pasirodys. Nors ir labai gerai pažįsti kalnus, bet kai esi vienas, aukštos atviros vietos anaipol nėra jau tokios nepavojingos.

Sita pieva Judų: tenai, prie tvoros, yra mažas aptvarėlis, irgi iš šakų. Jame stovi kūgis šieno. Žiemą išstisus mėnesius čia laikomos karvės, ir kas nors iš jų ateina numesti joms glėbio pašaro iš kūgio. Dabar čia karvių nėra — vienos uolos ir pliki ažuolai. Tačiau Anselmas, patekęs ant nuosavos žemės, pasijuto labai tvirtai. Argi gali jie ateiti ir suimti jį čia, nuosavoje jo pievoje?

Bet kas ten? Apačioje kažkas sublizgėjo. Pradėjo judėti. Du juodi žvilgantys taškai, vienas šalia kito. Trijų apės kepurės. Žandarai. Ar tik neapgauja jo akys? Ne, ne: jie leidžia žemyn keliu. Va sustojo apsižvalgyti. Vienas žandaras — Anselmas aiškiai matė — prisidėjo ranką prie akių ir žiūrė į čia.

Siaubas sukaustė Anselmą. Norėjo bėgti, bet iš baimės negalėjo pajudinti kojų. Kur bėgti? Pasislėpti Vyskupo Oloje? Bet gal žandarai jį žino? Bent jau kaime jį visiems gerai žinoma. Kalnai didžiuliai, bet ar gali būti tikras, kad rasi kur priedangą. Žandarai eina. Jie jau peršoko vieną aptvarą, pirmiau vienas — švilpė peršvilpė, paskui kitas, kuris atrodė storesnis, drambloštesnis. O už žandarų dar kažkas, su aksomo kostiumu. Nėra abejonės! Ten algusilas. Tasai idiotas. Jie dar toli, bet eina tiesiai čionai. Iš kitos pusės išnirė trys kaimiečiai su medžiokliniais šautuvais. Ir dar du prie Los Berovalo kalvos. Ką tai reiškia, negi visas kaimas išėjo į kalnus jo ieškoti? Jie žino, nėra abejonės, jie viską jau žino. Ilarija daro savo darbą, tačiau šitie eina jo ieškoti.

Jie lipa greitai, taip greitai, kaip tikta galima kopti į kalną. O jis išėjo netgi be jokio ginklo! Nei medžioklinio šautuvo, netgi ir kokio niekam tikusio peilio, tiktai nedidelis sulenkiamas su klibančia geležte peilukas. Kaip ten bebūtų, jis nesiduos taip lengvai pagaunamas. Jie skuba, tačiau kartais stabtelia gervuogynuose ir krūmokšniuose, apsidairo. Antai du paskutiniai kaimiečiai truputį atsiliko, nori apeiti uolą. Su jais šuo. Tasai šuo ims loti, kai tik jį pajus. Gal geriau ne-

judėti iš vietos ir pasiduoti, tik ne kaimiečiams — verčiau žandarams! Bet ką tada jis sakys? Ko jis slėpėsi? Kodėl lėkė į kalnus? Ne, ne, greičiau pabėgti, nepasiduoti jiems. Kaip Ilarija liepė.

O tuo tarpu jis tebestovėjo vietoje, prigludęs veidu prie plyšio tarp dviejų uolų. Jie jau arti, pirmieji eina žandarai. Va jie eina, šmižinėja visur, išlاندo didžiulę Leonisijo pievą. Galima būtų nušliaužti ant kitos uolos iškyšulio, labai jau prigludus prie žemės, bet jei tik jis kyštelėtų kiek galva, jie tikriausiai pastebėtų. Jis jau gerai juos matė: vienas žandaras — senas, tamsaus gymio, su ūsais — jau ne kartą yra buvęs Judų namuose. Kito jis niekad nėra matęs — jaunas, bebarzdis, tur būt, neseniai grįžęs iš kariuomenės. Berods, kopdami čia, jie gerokai nusikamavo. Štai jie stabtelėjo truputį ir kalbasi kažką. Ir vėl lipa aukštyn. Bet neatsilieka vienas nuo kito ir šautuvų nemeta. Senasis šluostosi skarele nuo veido prakaitą. Kitas pasinaudojo proga — išsitraukė tabako ir sukasi popirosą.

O kaimiečiai? Jų penketas, su penkiais šautuvais: trys čia, o du tenai, ant tako į La Tinją. Kas jie? Be abejo, iš kaimo, kelią puikiai žino.

Anselmas nori įveikti save, bėgti, tegu kad ir mato, tegu šauda, tačiau niekaip negali. Jis tartum prižvigo prie uolos. Gal ir geriau šitaip — pasilikti čia ir laukti, kol ateis. Jie ieškos jo kur kas toliau, pagalvos, kad jis vis dar bėga ir nori prasigauti arčiau El Incho arba Pedrariaso. Blogiausia, kad jie turi šunį. Čia, šitame plyšyje, tankiai apaugusiame žemuogmedžiais, jie nepastebėtų jo, kad ir eitų visai pro šalį, jeigu tik ne imtų landžioti ir labai atsidėję jo ieškoti.

Laikas bėga, Anselmas atsilkvėpė. Žandarai šmirinėja aplinkui, eina čia pirmyn, čia vėl atgal, dairosi į šalis. Užut kopę į uolą, jie pasuko šlaitu į Machadilją. Kaimiečių jau nematyti, nei vienu, nei kitu. Tur būt, jie kur nors netoli, o greičiausiai eina išilgai šlaito. O kiti, be abejo, ieško jo iš kitos pusės. Jis dar labiau prisispaudė prie žemės, žemuogmedžio šakos beveik visai uždengė jam veidą. Verčiau nežiūrėti, gulėti kaip negyvam ir laukti, kol jie praeis.

Jis akimirka užsimerkė ir vėl tuoj atmerkė akis. Nieko. Tyla. Ir žandarų jau nebematyti. Kaimiečių irgi. Tikriausiai nuėjo kita puse. Staiga jis pajuto didžiulį pasitikėjimą. Tai tik nemalonus akimirkos, jos praeis. Reikia laikytis ramiai. Bū-

ti vyru. Taip sakė Ilarija. Prigludęs veidu prie žemės, jis pagalvojo, kad, rodos, jau snaudžia. Ne, miegoti negalima, bus dar laiko, išsimiegos. Bet vis tikta, kaip čia gera. Jeigu jie paliks jį ramybėje porą valandų, jis paskui kad dums, tiek jį ir tematys. Laikas bėga. Nežinia, kuri dabar valanda. Tur būt, jau gerokai po vidudienio. Saulė, šviečianti aiškiai ir aukštai, rodos, ima krypti vakarop. Kad naktis užeitų... Naktį jis išsprūstų jiems iš rankų.

Slamesys. Jis atmerkė akis. Kaip visa tai keista. Miškas jam atrodo visai kitoks. Tartum girdisi žingsniai, šakos, rodos, sutraškėjo. Kas per nesąmonės. Jis vėl užsimerkė, paskui atmerkė akis. Ir išgirdo, kaip visai arti pabiro žemyn akmenys. Tai ant aptvaro prie pievos, kuri eina beveik iki pat viršaus. Jie čia. Ramiai. Nejudėti. Nekvėpuoti. Bet jis negalėjo išverti — atmerkė akis ir praskleidė šakas. Šakos susnarėjo — jis apmirė.

Paskui vėl pažiūrėjo. Šit nušoko žmogus su šautuvu. Visai netoli, per kokį dvidešimt žingsnių. O paskui jį, žemėliau, kitas. Norbertas. Lukas. Tasai Lukas, kuris nė į akis niekad Judų nematė. Su šautuvu. Ir jis šaus į jį, jei pamatys. Šiandien jis niekieno nebaudžiamas gali nušauti jį. Dar krinta akmenys — tai Anakletas, Migelino krikštėvis. Jis mato jo veidą, iškreiptą neapykantos: šitas eis ieškoti kad ir į pasaulio kraštą. Tik kad nekurstelėjus. Tuoj nueis. Praeis pro šalį kaip ir žandarai. Norbertas neskubėdamas dairosi aplink, paskui žiūri žemyn. Lukas, gudrus kaip įgudęs brakonierius, ieško pėdsakų. Bet arčiau neina. Dėdulė Anakletas atdarė šautuvo spyną ir tikrina, ar yra šoviniai. Jie nesikalba, bet iš visų trijų veidų aiškiai matyti, kad jų ketinimai kuo blogiausi. Pagaliau dėdulė Anakletas klausia:

— Na kaip? Anselmas girdi aiškių aiškiausiai. Norbertas atsiliepia: — Tasai sakė, kad čionai. Čia turėtų atbėgti. Jis nori išsprukti į kalnus, bet nemanau, kad būtų spėjęs.

Dėdulė Anakletas piktai sviedžia: — Nepaspruks jis mums. Lukas vis žvalgosi po krūmus. Bet artyn neina. Šitomis aukštomis uolomis negalima pasitikėti.

Anselmui iki jų — ranka pasiekti. Turėtų jis šautuvą, galėtų vieną po kito nudėti, ne cypfelt nespėtų.

Lukas prisitartino prie kitų dviejų — vienas stovėjo aukščiau, kitas žemiau ant stataus skardžio.

— Aš užlipsiu tenai, ant tos uolos. Anselmas visas susigūžė. Kazin, praskleis jie žemuogmedžių šakas, ar ne? Ar tik nedingtels pasižiūrėti į plyšį? Lukas pasuko kiek į šalį, mėgin-

damas užėiti iš kito šono, kur ne taip statu.

Dėdulė Anakletas liūdnei pasirėmė smakru ant šautuvo vamzdžio, nepagalvodamas, kad jis užtaisytas. Norbertas tarė:

— Na ir žvėris! — Tu gi jį seniai pažįsti. Ko galima iš jo tikėtis? Toji baurybė jį savo rankose turi. Abu juos reiktų...

Norbertas nusijuokė, parodydamas dantis.

— O jinai dabar visą kaltę jam verčia.

— Bet gėdos turėtų!

— Argi tu negirdėjai, ką senis žandaras sakė?

Dėdulė Anakletas konvulsyviai griebėsi šautuvo gaiduko.

— Abu pakarčiau, savomis rankomis.

Lukas nušoko nuo uolos.

— Nieko nėra. Greičiausiai jis bus patraukęs į Fuente el Berą.

— Anksčiau kitaip sakei.

— Bet jeigu čia jo nesimato...

Dėdulė Anakletas ėmė leistis kalnu žemyn.

— Ne, greičiau, vaikinai! Šiandien pat reikia jį sugaut, tą budelį.

Jie iš lėto leidosi žemyn, bet ne tuo šlaitu, kuriuo buvo užkopę. Anselmas, prisispaudęs prie žemės, užsimerkė. Nuriedėjo vienas akmuo, paskui kitas. Jų nebegirdėti.

Jis lukterėjo dar truputį. Jam rodės, kad laikas slenka be galo lėtai. Šakos sudraskė jam veidą. Bet ar ne vis tiek, vienu įdrėskimu daugiau ar mažiau?

Paskui, įsitikinęs, kad jie jau negali jo pamatyti, išlindo iš plyšio. Įtempė visas jėgas, kad nenusiritų žemyn. Apsidairė. Va kaip tik čia stovi ažuolai. Jis išaugo iš po uolos ir ištiesė vieną šaką ties stačiu skardžiu. Žinoma, išlaikys, jį tvirta. Jis nusijuosė diržą, prakišo galą pro sagtį ir, šiaip taip išlaikydamas pusiausvyrą, priėjo už šakos. Trūktelėjo išbandydamas. Išlaikys. Paskui susilenkęs užsimovė kilpą ant kaklo. Dabar reikia tik truputėlį truputėlį slystelti.

Vakare, kada jį žmonės užtiko, jis buvo jau sustingęs. Keletas skurdėlių ropojo pamėlusiais jo skruostais.

— o —

Donas Isdras, vaistininkas, buvo didelis Judų šeimos draugas. Jis niekada nebuvo skaitęs Gėtės, netgi nedaug apie jį ir nežinojo, tačiau laikėsi protingos taktikos, propaguoja mos "Divane" (Gėtės eilėraščių rinkinys) — būti galingųjų draugu. Jis buvo našlys, labai niūrus ir truputėlį juokin gas. Rengdavosi tik juodai, tuo parodydamas, kad po žmonos mirties jo širdis atsisako bet kokių džiaugsmų. Tačiau kartais jis šypsodavosi ir netgi pasakodavo nešvankius anekdotus labai taikliai ir šmaikščiai, rūpestingai palikdamas ant galo pačius įdomiausius dalykėlius. O paskui, kada klausytojai, nuteikti jo pasakojimu,

nors ir ne kartą jau girdėtu, kvatodavo visa gerklę, jis sunkiai dūšaudavo, sakydamas: "Oi tu varge, varge!" Bet niekas nekveipdavo jį dėmesio, ir toliau visi leipdavo juokais.

Jis buvo liesas, netgi visai džiūsnas. Kartą, kai jam su alkaldu teko vyksti į srities miestą kažkokiais reikalais, ir jie apsinakvojo viename kaimelyje, gavę tikta vieną kambarį, alkaldas, kuris buvo gana šmaikštaus liežuvio, pamatęs vaistininką nusirengusį ir, rodos, dar kokius triskart labiau suliesėjusį, palyginus su jo ir taip gana vidutinišku stuomeniu, jam tarė:

— Bet donai Isidrai, jūs kaip gyvatė, perdėm visas kaip kokia žarna.

Alkaldo žodžiai nuo tada ir pasklido po kaimą.

Vaistininkas nešiojo akinius, jam trūko viršutinių dantų, ant galvos striksojo menkų plaukų vainikas, o kosėjo jis — kaip perkūnas griudėjo.

Žmogūdystės dieną jis negalėjo nusėdėti savo vaistinėje, gyvai įsivaizduodamas istorinę šio įvykio perspektyvą. Apie jį būtinai kalbės mažų mažiausia trys kartos. Vaistininkas apvertė buteliuką su tinktūra ir numetė grūstuvėlį, kuris taip trenkė jam per nospauką, kad net kibirkštys pasipylė. Jo dukterys, trys ar keturios rusvaplaukės, raudon skruostės merginos, vis bėgiojo į gatvę ir atgal, nešdamos naujienas.

Donas Isdras slapčiomis troško būti diplomatu. Su kokiu atsidėjimu jis būtų darba- vešis šioje srityje, narpliodamas įvairiausių klausimus, — ir kuo jie būtų labiau komplikuoti, tuo geriau! Tai toji intriguojanti diplomatija su nuododijimais, su slaptomis dūrimis, su baisiomis intrigomis, apie kurią jis buvo skaitęs Diuma ir Fernandų bei Gonsalų romanuose. Taip, jis atiduotų dešimtį savo gyvenimo metų, kad tik galėtų dalyvauti šioje byloje. Jis nesiryžo įsikišti pats, be kokios nors dingsties, bet jeigu būtų pasitaikius kad ir menkiausia proga, jis būtų nepraleidęs.

Šią dingstį jam davė Kristinas.

Iš visų Judų Kristinas buvo labiausiai nevykęs visais atžvilgiais: jis mažiau už kitus buvo linkęs niekystėms, ir sekėsi jam daug blogiau, negu kitiems. Nuo dvidešimtų metų, kai su Teresa išėjo ne taip, kaip būtų norėjęs, ir jis nelaukta pasijuto vedęs, jam nieko kito nebeliko, tik dirbti po dvylikaketuriolika valandų per parą, o naktimis didinti palikuonių skaičių, kurių jau buvo septynetas. Judai nemėgo painioti jo į savo intrigas ir tik blogiausiai atveju leisdavo jam dalyvauti savo kovinguose veiksmuose.

(Bus daugiau)

as

tarpo mūsų
s.
smas ir liū-
vo ir mums
liūdną su-
nias idėjas,
jėgos leido

sakome: —
ėse.

W. Zunaris;
duktė

se.

ru artistui ne-
ž tai, kad jis
bonių bendram
už taiką, rasi-
sistai Peekskill
esoną buvo su-
groma. Tačiau
ėčių tautos sū-
palūžo, neišsi-

iek tiek atslū-
aul Robesonas
ovojo teisę iš-
širdingai jį pa-
Maskvos ir ki-
o žmonės. Tūlą
rybų Sąjungo-
lijoje ir kitose
ju metu sušlu-
gydėsi Rytų

iką komercinė
aplūpusi, kad
o savo pažan-
erkia komuniz-
tų šių užmačių
okius komerci-
lus Robesonas
savo žmoną pa-
areiškę, jog jis
s buvo.

ienį Amerikon
kė kalbėti su
is. Už jį šiek
móna vėl paży-
aul Robesonas
širdingas ci-
ninkas, kovoto-
ses negrams.

JUNGA

US

E MAISTO,
rsiuntimą

nacijų pas

AV.

idžiausia ir
timo firma

VICE

VL 4-4860

Pranešimai

Toronto, Ont.

Susirinkimas

Sūnų ir Dukterų Draugijos pirmos kuopos susirinkimas įvyks sekmadienį, sausio 5 dieną, 2 valandą po piet, savo svetainėje, 160 Claremont St.

Pasistenkite dalyvauti.

Be to, nepamirškite dalyvauti draugijos rengiamame naujų metų sutikime.

T. Rimdžius
Kuopos sekretorius

Moterų Dėmesiiui

Toronto Lietuvių Moterų Klubo narių susirinkimas įvyks tuojau po sūninės susirinkimo, toje pačioje salėje.

Visos narės ir kitos draugės yra maloniai kviečiamos atsilankyti ir susirinkime dalyvauti. Turime įvairių reikalų aptarti, pasikalbėti.

Klubo valdyba

Torontiečių Kronika

Vėl susirgo

Neseniai ilgokai sirgusi Ida Paffet (Strazevičiūtė) vėl susirgo ir praeitą šeštadienį St. Michaels ligoninėje pergyveno skaudžią operaciją.

Rep.

NAUJA VALSTYBĖ TURI DIDELĘ BĖDĄ

NAIROBI. — Tik gavusios nepriklausomybę Kenijos prezidentas Kenjata įvedė pavojaus stovį šiauriniuose distriktuose. Mat samoliai bruzda už atsiskyrimą nuo Kenijos ir susidėjimą su Samolija.

Urugvajaus lietuvius, dalyvavusius Kauno politechnikos instituto 1963-1964 mokslo metų atidaryme, studentai apdovanojo instituto uniforminėmis kepuraitėmis. Puikus suvenyras iš Lietuvos.

EIGIPTAS NORI ARABŲ PASITARIMO

KAIRAS. — Egipto prezidentas Nasseras nori arabų šalių viršūnių pasitarimo. Jis nori bendros arabų akcijos prieš Izraelio planus panaudoti Jordono upės vandenį drėkinimui Negevo dykumų.

Arabų šalių santykiai su Izraeliu ir taip nekokie.

Gali Leisti Kambodijai Būti Neutraliai Šalimi

WESHINGTON. — Jungtinės Valstijos tariasi su savo sąjungininkais Kambodijos klausimu.

Kadangi Kambodija atsisakė nuo bet kokios JAV paramos ir pakrypo linkui Kinijos, tai JAV norėtų matyti, kad Kambodija būtų padaryta neutralia valstybe, į kurios reikalus nesikištų nei Rytai, nei Vakarai.

DAR VIS MIRŠTA NUO A EKSPLOZIJOS

HIROSHIMA. — Šio miesto Atominų Sužeidimų Ligoninė pranešė, kad 1963 metais mirė 41 asmuo ryšium su atominiu bombardavimu Hiroshimos miesto 1945 metais. 1962 metais mirė 40 asmenų.

Paskutinė praėjusiais metais buvo jauna moteris. Ji gimė už dviejų dienų po A bombos sprogdimo. Augo normaliai ir buvo jau vedusi, kai pasireiškė liukemija, nuo kurios ji ir mirė.

SAKO INŽINIERIUS KALTAS UŽ NELAIMĘ

BUDAPEŠTAS. — Vengrijos policija suėmė traukinio inžinierių. Jis kaltinamas už nelaimę traukinių prie Szolnoko.

Nelaimėje žuvo 43 asmenys.

Stogų Dengeėjai

Dengiame plokščius ir visokius kitokius stogus. Darbas garantuotas.

Square Deal Roofing
Telef. 533-0996, Toronto

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių paeina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Prietaiko akinius.

470 College W., Toronto
Tel.: WA. 1-3924

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
263 College Street
WA. 2-6112, WA. 2-6111
Res. — CL. 1-0651
Toronto

LAIVO IGULA IPUOLUS PANIKON

LONDON. — Išsigelbėjusieji Lakonia keleiviai tvirtina, kad laive gaisrui kilus pirmiausia įpuolė į paniką laivo tarnautojai. Kapitonas užginčija.

Žuvusių yra 70 asmenų. 45 asmenų nesurandama. Matyti jie bus taip pat žuvę.

Viso laive buvo 1,036 asmenys.

APIE T. SAJUNGOS KARO LAIVYNĄ

LONDONAS. — Kapitonas Claude Huan daro apžvalgą didžiųjų valstybių karo laivynų. Jis rašo, kad Tarybų Sąjungos gynybos laivyne yra 600,000 žmonių. Ji turinti apie 500 submarinų, kurių 15-tas procentas paruoštas šaudyti iš po vandens raketomis.

Apsilankykite savo tėvynėje naudojant patarnavimą geriausiai patyrusių Rytinien Europon kelionių ekspertų. Dėl platesnių informacijų prašome kreiptis:

Kennedy Travel Bureau Ltd.

296 QUEEN ST. WEST, TORONTO 2B
Tel. EM. 2-3226

Akių ir Akinių Specialistas

G. S. MERRITT

Optometristas — Optikas
Skaitymui akiniai \$15.00 ir daugiau
Bifocals — \$19.00 ir daugiau
(Įskaitant akių egzaminavimą)

Valandos: 9-12 ir 1-6. Treč. po piet uždaryta
Antradienį, Ketvirt. ir Penkt. vakarais pagal susitarimą

1149 Dundas St. W. Tel. LE. 5-6400
Toronto, Ont.

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Sviežias maistas. Geras pasirinkimas įvairių lietuviškų valgių. Turime kambarių apsisostijimui.

Savininkas Ch. Pampalas

Telefonas: LI. 4-6917

Lilia Flower Shop

630 QUEEN ST. W. TORONTO

Specializuojamės Prirengime Gėlių Vestuvėms, Laidotuovėms ir Kitiems Reikalams.

Telefonas EM. 6-4183

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133

17 QUEEN ST. E. TORONTO

Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. RU. 1-2177

PARDUODAME

ŠVIEŽIĄ MEDŲ

T. R. MacNaughton, Meadowvale, Ont.
(Westoniečio K. Doveikos žentas)

Torontiečių patogumui, mūsų bičių medaus galima gauti Lietuvių salėje, 160 Claremont St.

Laikrodininkas

F. Bochulis

71 Beaty Ave. — Toronto — Tel. LE. 3-5116

Taisau visokių rūšių laikrodžius ir žiedus. Pageidaujantiems palmu ir pristatau į namus

Darbas Garantuotas

Taipgi per mane galite nusipirkti pigiau laikrodžius, šliūbinius žiedus ir kt.